

[Bertel Dahlgaard.]

jeg godkende de to. Vi er i det radikale venstre ivrige for en teknisk revision af toldloven. Der er sket så store omvæltninger i teknisk henseende, og så mange nye varearter er fremkommet, siden toldloven af 1908 gennemførtes og siden ændringerne i 1924, at en gennemgribende revision af toldloven er nødvendig, og vi kan tiltræde en overgang til værditold på alle områder, hvor ikke uoverstigelige praktiske vanskeligheder hindrer det. Begge dele kræver imidlertid omfattende forarbejder under samarbejde mellem administrationen og rigsdagen. Det er finansministerens pligt, ikke mindst når det er en finansminister med de anskuelser, som jeg vil håbe finansministeren stadig har, at værne om rigsdagens nøje kontrol med de særinteresser, som altid sejler i kølvandet af forandringer i toldlovgivningen. Derfor blev der også i 1937 givet den store skattekommission den opgave at forberede en ny toldlov, og det blev indenfor skattekommissionen overladt en særlig afdeling at påbegynde dette arbejde. Krigstiden standsede det, og der er nu gået 15 år, uden at der er sket noget, og skattekommissionen er ophævet, og så mener finansministeren virkelig, at han i de sidste 14 dage af en rigsdagssamling skulle kunne få rigsdagen til under skær af midlertidighed at ændre de tre fjerdedele af toldlovens positioner, foretage toldforhøjelser, der for hovedpartens vedkommende betyder en fordobling og for mange varers vedkommende en tre- eller firedobling, ja helt op til en tidobling, oven i købet således at man nok taler om midlertidigheden, men selve loven foreslås gjort permanent.

Hertil kommer, at bemærkningerne, der ledsager lovforslaget, er meget lidt oplysende, fordi de er så slet affattet. Ærlig talt, jeg forstår ikke, at tolddepartementet vil give disse bemærkninger fra sig, og at ministeren vil tage ansvaret for dem. De mangler den overskuelighed, der gør det muligt for rigsdagens medlemmer uden et stort arbejde af hver enkelt at foretage sammenligninger mellem den bestående tilstand og den foreslåede, og i finansministerens fremsættelsestale fandtes ikke vejledning af nogen art. Dette forslag er en jungle, hvori ingen rigsdagsmand indenfor en kort periode kan finde vej eller sti. Mens jeg har gennemset dette forslag, har jeg trods tidligere tiders modsætninger sendt en venlig tanke til afdøde finansminister Neergaard og til afdøde generaldirektør Koefoed for deres udredninger i det materiale, der fulgte tidligere toldlovsforslag, men jeg går ud fra, at ministeren ikke for fuldt alvor ønsker, at rigsdagen med bind

for øjnene skulle vedtage dette forslag. En sådan fremgangsmåde ville da også være imod den tankegang, ministeren tidligere selv har givet udtryk for.

Ministerens begrundelse for disse omfattende toldforhøjelser er, at regeringen ikke tør gennemføre den liberalisering, som man har agiteret for, uden at gennemføre en øget toldbeskyttelse, der i nogen grad sætter bom for den udenlandske konkurrence og derved i højere eller mindre grad hindrer et prisfald, som ellers ville komme. Ud fra den tankegang understregede finansministeren meget stærkt i en kronik i „Nationaltidende“ den 24. marts i år, at der i så høj grad som muligt bør være samtidighed mellem restriktionernes afvikling og toldens ajourføring. Ud fra ministerens synspunkt er der en vis konsekvens i det her anførte, idet han regner med et prisfald på grund af liberaliseringen, og toldforhøjelsen skulle så ikke føles som en prisforhøjelse, men blot som et mindre prisfald, end der ellers ville være indtrådt. Nu er det almindelig bekendt, at de betydeligste toldforhøjelser i dette forslag vedrører varer, som ikke er liberaliseret. Den sidste liberalisering, der fandt sted for 14 dage siden, omfattede iøvrigt kun få varer af betydning for dansk produktion. Det vil altså sige, at den højtærede finansminister her foreslår store toldforhøjelser på varer, som ikke er liberaliseret, og ingen af os ved, hvornår de bliver liberaliseret. Det, der her foreslås, er toldforhøjelser, der med sikkerhed fordyrer de indførte varer med toldens beløb, men man må samtidig erindre toldens virkninger for en række af de hjemlige varer. Det er vist almindeligt at regne med, at toldforhøjelser ofte medfører prisforhøjelser på 3—4 gange toldens beløb dels på grund af øgede avancer, dels på grund af de højere priser, den indenlandske produktion kan opnå i læ af toldbeskyttelsen. Sidst har professor Philip omtalt dette forhold under en diskussion om toldpolitikken. Det vil altså sige, at der er sandsynlighed for, at de toldforhøjelser, der her foreslås, vil kunne foranledige prisforhøjelser på helt op mod 200 mill. kr., og det er klart, at dette selvfølgelig ikke kan undgå at påvirke pristallet. Der er heri atter et af de mærkeligt selvmodsigende træk i finansministerens handlinger, som er så uforståelige.

Under disse omstændigheder måtte jeg på forhånd anse det for udelukket, at dette toldlovsforslag nu fremmes. Efter det ærede medlem hr. Elgaards anbefalingstale i dag er jeg ganske sikker. Det ærede medlem hr. Elgaard udførte virkelig det kunststykke med en — hvad skal jeg sige — velvilligt